

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Crimina misti fori

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

CREDITOR.

Creditor cum certis circumstantiis, potest sibi in conscientia compensationem facere. Vide *verb. Compensare, n. 2.*

2 Creditor posterior, cui debitor inverso ordine solveret, omisso nimirum creditore anteriori, non tenetur restituere. Ita probabiliter Molina, *de iust. tom. 2. tractat. 2. disput. 536.* Quamvis Faber in 4. dist. 15. *quest. 2. disp. 50 c. 7. num. 222.* etiam probabiliter contrarium doceat *part. 3. tractat. 5. resolut. 10 §. Notandum est etiam.* & p. 11. *tr. 3. ref. 13.* nam Vtrum creditor antiquus, ceteris paribus sit preferendus posteriori, res utrimque probabilis & in conscientia tuta est. negant Lesius, Molina, Vasquez, Layman, affirmant Valentia, Salonijs Toleus aliique. Nec pauperi necessario est preferendus pauperior, nisi sit extremus, aut valde gravis necessitas. *part. 11. tr. 3. ref. 11.*

3 Creditor impetrans censuram contra debitorem, nisi infra certum terminum soluat, potest, ignorante iudice, terminum prorogare. Vide *verb. Absolvere, n. 6.*

4 Si creditorum nullus est hypothecarius, qui prius perit, preferendus in solutione; quia diligentia facit ipsum iure potiorum. VVigers Fagundez. *Dicastillo. de iust. lib. 2. tr. 2. disp. 21. dub. 7.* contrarium tamen etiam probabiliter tenet Azor. *10. 3. lib. 4. c. 36. q. 6 & alii. p. 11. tr. 3. ref. 12.*

CRIMINA

misti fori.

CRIMEN misti fori dicitur, quod tam ad Ecclesiasticum, quam ad laicum forum pertinet, & in eo non potest ius cognitione dari, locus preventionis. Fallum tamen est, quod cum Cencivri in alio.

accusatum, & insufficienter punitum in uno foro cognosci posse in alio foro pro excessu, & residuo poenae. Nam est contra *cap. ult. de except. in 6. & regulam cap. de his, & l. Senatus. ff. de accus. vbi decernitur, accusatum in foro delicti non posse de eodem delicto accusari iterum in foro domicilii, quavis diversa sit poena.* Ita Freytas in *Addit. ad tract. de Confess. sollicit. quest. 3. num. 8 & alii. part. 1. tract. 2. resolutione 108. & part. 4. tractat. 1. resolutione 81.*

2 Iudex Ecclesiasticus in delictis misti fori procedere potest contra laicum non solum censuris, sed etiam poenarum temporalibus carceris, &c. absque auxilio brachii saecularis. Et quidem tunc ad carcerem Ecclesiasticum, non ad laicalem deferri debet. Ita contra Bobabillam, *tom. 1. lib. 2. cap. 17. num. 167.* primum Azor, *part. 2. lib. 3. c. 53. qu. 3.* Secundum Seguram *part. 1. c. 13. n. 4. part. 1. tr. 2. ref. 89.*

3 Delicta misti fori sunt in primis ea, quae committit Clericus carens aliquo ex requisitis Tridentini, de quibus Clericus quoad forum. Ita ex Sacra Congregatione Bonacina, *de leg. disp. 10. qu. 2. pun. 1 §. 4. n. 19. part. 3. tr. 1. ref. 48. §. No*

4 Deinde misti fori est sacrilegium, & de illo cognoscere potest Ecclesiasticus. Ita Barbosa, *in Collect. tom. 2. lib. 5. tit. 23. c. 2. num. 9.* Vnde potest Ecclesiasticus procedere contra laicum inuasorem rerum Ecclesiasticarum, quando per vim illas occupat; & contra eos, qui in negotiis cum Ecclesia gestis per fraudem, vel alia via illi praeducant. Quod etiam si Clerici, vel eorum bona iniuriose invadantur *part. 1. tr. 2. ref. 81.*

5 Delictum saecularis saeculare factum in Ecclesia evadit misti fori, ut commissum sacrilegium. Ita Farinac. *append. de im. in Ecclesia. mun. part. 3. num. 7.* contra Ripol. *de iur. omn. iud. cap. 1. num. 170. part. 4. tract. 1. ref. 67.*

6 Conubinatum, Valboainc cum sit generale, de foro *compes. num. 18.* & alii tenent esse misti fori quia prohibetur in utroque iure. Sed Abbas *ibid.* tenet,

teneret, pertinere ad solum Ecclesiasticum; quia, ut docet Clarus, lib. 4. § fornicatio, num. 6 prohibetur solum à iure Canonico, & Iudices laici illum non puniunt: part. 5. tractatus. resolut. 10. Sed quidquid sit de hoc, certum est, Iudicem Ecclesiasticum posse concubinarum punire; nec adhibere teneri trinam monitionem, ut vult Pereyra, tom. 2. cap. 34. num. 11. nisi procedere velit per censuram iuxta formam Tridentini, sess. 24. cap. 8. nam de reliquo procedere potest aliis viis, & pœnis, pecunia, exilio, carcere, & aliis sive in iure Canonico sive in statutis synodalibus inflicis, absque monitione. Ita Rubeus verb. Concubinariis num. 4. asserens, sic declarasse Sacram Congregationem Concilii. Ex quibus patet, ministros Ecclesiasticos posse meretricum domos invadere. part. 1. tract. 2. resolut. 86.

D A T U M,
Et promissum.

Bulla Bonifacii VIII. de datis, & promissis Epitome.

CVM Bonifacius VIII. in constitutione edita anno 1295. quæ incipit, excommunicamus, excommunicationis sententiam tulisset in dantes aliquod, vel recipientes, sive promittentes etiam sub verbis generalibus, & non plane expressis, & promissionem recipientes etiam rei parvæ pro obtinenda iustitia, aut gratia sive pro se sive pro alio, à Sede Apostolica: Vel qui sciret aliquem esse in tali culpa, & intra triduum non notificaret; à qua excommunicatione nemo posset absolvi absque speciali mandato Papæ, aut mortis articulo, & huic si râtum pauperibus daret, quantum recepisset, aut dedisset: Et expeditur, ne sic obtentas declarasset nullas, aded ut, qui scienter litteris illis vteretur, in eandem censuram incideret. Gregorius decimus tertius easdem sordes abhorrens sua extravagante, edita anno 1574 quæ incipit, Ab ipso §. 2. Constitutionem prædictam confirmat, & extendit ad prædictorum consiliarios, fauto-

Summa Diana.

res, & auxiliatores: & § 3. privat ipso iure omnes prædictos quocumque beneficio, & officio Ecclesiastico, & seculari, reddit infames, & inhabiles, ad illa, & ad alia beneficia, & officia, & § 4. cedit impunitatem socios, complicis, & fautores, manifestantibus.

2 In aliquibus tamen casibus, ex merito aliquorum Doctorum, possunt dantes munera in Curia Romana excusari ab incurfione pœnarum dictæ Bullæ; Primum quando quis aliquid donat non pro gratia & iustitia obtinenda, sed ob liberalitatem, & gratitudinem. Secundum quando quis dat ratione laboris, & hoc procedit, etiam si detur maius stipendium, quam sit debitum, modo id non referatur ad obtinendam gratiam, vel iustitiam, etiam si detur ante collatam gratiam, vel iustitiam. Tertium, qui dantes vel accipiunt, ad compensandum damnum, quod resultat intercedenti, modo excessus non sit notabilis. Ita novissime Dicitur de iustis, & iure libro secundotradat. 1. disput. 5. dub. 7. à num. 208. usque ad 260. Quarto Io. Antonius Novarius in summ. Bulla part. 2. tit. de datis, & promissis pro iustis, & §. 7. docet, huius Bullæ pœnas non habere locum, si daretur aliquid simpliciter nullo pacto præcedente, & ad effectum specificè obtinendi aliquam gratiam, vel iustitiam. part. 7. tract. 4. resolut. 1.

In quibus casibus non incurran- tur pœna Bullæ.

Si detur ob liberalitatem, & gratitudinem ratione laboris. Ratione damni cõ- mpendi.

Vel si detur, sine ullo pacto præcedente.

3 Quamvis autem in prædicta Bulla prohibeantur omnes promissiones, etiam sub verbis generalibus, & non omnino expressis, ita ut Azor. part. 3. lib. 12. cap. 23. Molina, & alii asserant incurri pœnas, si promissio talis sit, ut moueat ad iustitiam, vel gratiam conferendam, sive fiat per pacta, vel promissiones occultas, vel manifestas, verbis generalibus, vel expressis conceptas, tamen Bonacina. tom. 3. disput. 1. quest. 3. part. 31. num. 10. distinguit, & ait: Vel verba solum proferuntur urbanitatis gratia, absque animo illius obligationis sibi imponendæ, vel proferuntur animo re ipsa promittendæ, seu se obligandi. Si proferuntur solum urbanitatis gratia, censo proferentem non incurere pœnas à

De obligationibus cum verbis generalibus opinio Azorii.

Bonacina.